

ASGARI İŞÇİLİK ORANLARINDA GÜNCELLEME YAPILDI

ÖZET

Kamu idareleri, döner sermayeli kuruluşlar, kanunla kurulan kurum ve kuruluşlar ile bankalar tarafından ihale mevzuatına göre yaptırılan işlerle, özel bina inşaatlarında kullanılan asgari işçilik oranlarında güncelleme yapılmıştır. Gerek ihale konusu işlerde gerekse de özel bina inşaatlarında, SGK'ya bildirilmesi gereken işçilik miktarının hesaplanmasında bu oranların kullanılması gerekmektedir.

ASGARI İŞÇİLİK UYGULAMASINDA ASGARI İŞÇİLİK ORANLARININ ÖNEMİ NEDİR?

Asgari işçilik uygulaması 5510 sayılı Kanun'un 85'inci maddesinde ve Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin 110'uncu maddesinde açıklanmıştır. Kamu idareleri, döner sermayeli kuruluşlar, kanunla kurulan kurum ve kuruluşlar ile bankalar tarafından ihale mevzuatına göre yaptırılan her türlü işlerde SGK ünitelerince araştırma işlemi yapılır.

İhale konusu işlerde yapılacak araştırma; işin kesin kabulünün ya da geçici kabulünün noksansız olarak yapıldığı tarihten sonra ve işverene ödenmesi gereken Katma Değer Vergisi hariç, malzeme fiyat farkı ve akreditif bedeli dâhil toplam istihkak tutarına, ekli listede belirtilen işin asgari işçilik oranının %25 eksiği uygulanmak suretiyle yapılır.

İhaleli işin birden fazla konuyu kapsıyor olması ve bünyesindeki her bir işin asgari işçilik oranı daha önce belirlenmiş olmak kaydıyla, ihale makamı tarafından her bir işe ait istihkak tutarlarının ayrı ayrı bildirilmesi hâlinde, araştırma işlemi, her bir işe ait asgari işçilik oranları dikkate alınarak yapılır. Her bir işe ait istihkak tutarının ayrı ayrı bildirilmemesi hâlinde ise, işverenin yazılı isteği üzerine araştırmada, bu işlerin en yükseğine ilişkin asgari işçilik oranı dikkate alınır. İşveren tarafından yapılan işlere ilişkin en yüksek asgari işçilik oranının uygulanmasının kabul edilmemesi durumunda işin asgari işçilik oranı Asgari İşçilik Tespit Komisyonu tarafından belirlenir.

İşin sözleşmesinde çalıştırılacak sigortalı sayısı belli ise, öncelikle bu sigortalıların kişi/gün sayısı üzerinden SGK'ya bildirilmiş olup olmadığı araştırılır. Bu araştırma sonucunda SGK'ya bildirilmeyen sigortalılar ile ilgili belgelerin verilmesi, yapılacak bir ay süreli bir tebligat ile işverenden istenir. Belgelerin verilmemesi veya eksik verilmesi hâlinde bu belgeler SGK tarafından re'sen düzenlenir. İşin sözleşmesi ile Kuruma yapılan bildirimler arasında bir eksikliğin bulunması hâlinde söz konusu eksikliğin ihale makamınca doğrulanması durumunda bazı aylardaki kişi/gün sayısı eksikliği üzerinde durulmaz. Ancak işin sözleşmesinde çalıştırılacak sigortalı sayısı belli olmayan ve devamlı işyerlerinden yapılan ihale konusu işler için kimlerin çalıştığına ilişkin ihale makamınca SGK'ya bildirilmesi halinde araştırma işleminde sadece bu kişilerin kazançları SGK'ya bildirilmiş kazanç tutarı olarak dikkate alınır.

Gerçek veya tüzel kişiler ile tüzel kişiliği haiz olmayan kurum ve kuruluşlar tarafından yapılan özel nitelikteki inşaat işyerlerinde ise araştırma işlemi ise, inşaat maliyetine ekli listede belirlenen asgari işçilik oranının %25 eksiği uygulanmak suretiyle yapılır.

Bina maliyeti, belediyeler, valilikler ve ruhsat vermeye yetkili diğer makamların vermiş olduğu inşaatın ruhsatnamesinde yazılı bulunan, ruhsatnamesi yoksa SGK tarafından tespit edilecek yüzölçümü ile birim maliyet bedelinin çarpımı suretiyle bulunacak tutar üzerinden hesaplanır.

Araştırma yapılırken, ihale konusu işlerde kesin kabulün ya da geçici kabulün noksansız yapıldığı, özel nitelikteki inşaat işyerlerinde de inşaatın bitirildiği tarihe kadar SGK'ya bildirilmiş olan işçilik miktarı dikkate alınır. İşin başlangıç tarihinden önce ve bitim

tarihinden sonra SGK'ya bildirilmiş olan sigorta primine esas kazanç tutarları ile gün sayıları araştırma işleminde dikkate alınmaz. Ancak, aksine tespit yoksa iptali de yapılmaz.

Araştırma işlemi sonucu hesaplanan prim tutarı, aksine bir tespit olmaması hâlinde, faaliyet süresinin son ayına mal edilerek tahakkuk ettirilmek suretiyle gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte ödenmek üzere işverene tebliğ olunur. İşverence borcun tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde ödeneceğinin ve daha sonra SGK'nın denetim ve kontrolle görevlendirilmiş memurlarınca inceleme yapılması istenilmeyeceğinin bir dilekçe ile bildirilmesi veya tebligatta belirtilen sürede bildirimde bulunulmaması hâlinde, borç kesinleşir ve işlemler sonuçlandırılır.

SGK tarafından hesaplanan borca işverence faturalı işçilik ödemeleri veya başka nedenlerle itiraz edilmesi halinde, Kurumun denetim ve kontrolle görevlendirilmiş memurlarınca inceleme yapılır.

İşveren, kendisine tebliğ edilen borca veya **ekli listede belirtilen asgari işçilik oranına**, tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde nedenleri ile birlikte yeni bilgi ve belgeleri de ekleyerek ilgili üniteye bir kez yazılı olarak itiraz eder. Dilekçenin taahhütlü, iadeli taahhütlü veya Acele Posta Servisi yoluyla gönderilmesi halinde, postaya verildiği tarih Kuruma verildiği tarih olarak kabul edilir.

Asgari işçilik oranına yapılan itirazlar, incelenmek üzere, Ankara, İstanbul ve İzmir illerinde bulunan Asgari İşçilik tespit Komisyonlarına gönderilir. Bu tür itirazlar Komisyonca en geç 15 gün içerisinde sonuçlandırılır.

İhale konusu işlerde ve özel bina inşaatlarında, SGK'ya bildirilmesi gereken en az sigortalı sayısı ve prime esas kazanç tutarının hesaplanmasında ekli asgari işçilik oranları dikkate alınarak hesaplama yapılması yararlı olacaktır.

Saygılarımızla...

[“Sosyal Güvenlik Kurumu Asgari İşçilik Tespit Komisyonunca Belirlenen Çeşitli İşkollarına Ait Asgari İşçilik Oranlarını Gösterir Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ”...>>>](#)

[Çeşitli İş Kollarına Ait Asgari İşçilik Oranları Listesi \(2020\)...>>>](#)

Mevzuat Sirküleri